

Anexa la Decizia nr. *644/10.11.2022*

**CODUL DE ETICĂ ȘI CONDUITĂ PROFESIONALĂ AL
AUTORITĂȚII NAȚIONALE PENTRU CALIFICĂRI**

PREAMBUL

Prezentul *Cod de etică și conduită profesională* a fost realizat prin consensul celor care fac parte din cadrul Autorității Naționale pentru Calificări și reprezintă un ghid în ceea ce privește comportamentul din punct de vedere moral la nivel instituțional.

Prin interiorizarea valorilor și principiilor etice exprimate în cele ce urmează și respectarea regulilor morale deduse din acestea de către toți cei care intră sub incidența Codului se așteaptă dezvoltarea unei culturi organizaționale integre și creșterea încrederii publice în actul administrativ.

Cele patru valori esențiale cuprinse în Codul de Etică au rol de ghidare a comportamentului, ele nefiind exhaustive dar exprimând îndeajuns de mult pentru a forma o orientare morală pentru orice angajat care trebuie să ia o decizie sau trebuie să îndeplinească o atribuție de serviciu. O cultură organizațională bazată pe valori pune accentul nu pe o respectare mecanică a unor reguli, ci pe discernământ, pe orientarea morală și pe modele de comportament. Ca atare, conducerii instituției îi revine sarcina să asigure personalului contractual și colaboratorilor instituției un leadership moral.

De asemenea, centrarea pe valori a culturii organizaționale și a prezentului *Cod de etică și conduită profesională* presupune inițiativa comportamentului moral și exemplul personal.

Procesul de decizie în cadrul instituției trebuie să fie fundamentat pe valorile și principiile cuprinse în acest *Cod de etică și conduită profesională*.

CAPITOLUL 1

ROLUL CODULUI DE ETICĂ ȘI CONDUITĂ PROFESIONALĂ

Art. 1 Prezentul *Cod de etică și conduită profesională*, denumit în continuare "Codul", stabilește principii și reguli morale și profesionale la care aderă tot personalul contractual din cadrul instituției, denumiți în continuare "personalul", precum și colaboratorii instituției.

Art. 2 Rolul Codului este să ghideze comportamentul moral și profesional al personalului și colaboratorilor instituției, denumită în continuare "ANC", atât în timpul activității profesionale, cât și în afara acesteia (în măsura în care afectează imaginea instituției). Obiectivul Codului este să contribuie la crearea unei culturi organizaționale a integrității la nivelul ANC și a unui climat etic care să determine personalul și colaboratorii să acționeze cu încredere reciprocă și profesionalism în interesul cetățeanului.

Art. 3 Codul de etică și conduită profesională pune accent pe formarea și dezvoltarea discernământului moral al personalului și colaboratorilor ANC, în concordanță cu valorile și principiile organizaționale, și nu pe o respectare mecanică a normelor de conduită conținute de acesta.

CAPITOLUL 2

VALORI ȘI PRINCIPII

Art. 4 Prezentul Cod are drept fundament patru valori - **responsabilitate, profesionalism, integritate și transparență** - și patru principii corespondente, care trebuie să guverneze comportamentul etic și profesional al personalului și al colaboratorilor ANC.

Principiile care corespund celor patru valori sunt următoarele:

a) Principiul responsabilității

Personalul și colaboratorii ANC trebuie să se asigure că prin modul în care îndeplinesc atribuțiile de serviciu sau desfășoară orice altă activitate profesională colaterală respectă interesul public, interesele legitime și drepturile cetățenilor și nu afectează demnitatea și integritatea acestora.

b) Principiul profesionalismului

Toate atribuțiile de serviciu care revin personalului și colaboratorilor ANC

trebuie îndeplinite cu maximum de eficiență și eficacitate, conform competențelor deținute și în cunoștință de cauză în ceea ce privește reglementările în vigoare.

c) Principiul integrității

În orice situație, personalul și colaboratorii ANC trebuie să adopte un comportament bazat pe respect, imparțialitate, obiectivitate, onestitate, egalitate de șanse și nediscriminare, deschidere și diligență față de cetățean și fără ingerințe care să afecteze interesul public, interesele legitime și drepturile cetățenilor ori prestigiul instituțional.

d) Principiul transparenței

Personalul și colaboratorii ANC trebuie să promoveze guvernarea deschisă către cetățean, să asigure accesul neîngrădit la informațiile de interes public, dar, în același timp, să protejeze informațiile care nu sunt publice, de care sunt responsabili ori de care au luat la cunoștință.

CAPITOLUL3 RESPONSABILITATEA

Art. 5 Respectul față de interesul public

În îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, personalul și colaboratorii ANC au responsabilitatea morală fundamentală de a respecta interesul public, adică de a lua deciziile și de a întreprinde acele acțiuni care asigură un impact pozitiv asupra societății în ansamblul ei și indivizilor care o compun, în mod particular, sau care fac ca impactul negativ asupra acestora să fie cât mai mic cu putință.

Art. 6 Respectul față de cetățean

Personalul și colaboratorii ANC au responsabilitatea de a respecta interesele legitime și drepturile cetățeanului. Această responsabilitate nu se limitează la oferirea unor servicii publice, ci privește și efectele pe care le pot avea aceste servicii asupra cetățeanului.

Art. 7 Respectul față de instituție

Personalul și colaboratorii ANC au obligația de a îndeplini atribuțiile de serviciu cu

maximă eficiență și eficacitate și de a utiliza în mod judicios resursele instituției în scopul pentru care au fost alocate.

Art. 8 Responsabilitatea personalului și colaboratorilor ANC este de a contribui la îmbunătățirea permanentă a performanței instituției din care fac parte sau colaborează.

Art. 9 Personalul ANC trebuie să se asigure că prin acțiunile și opiniile sale nu aduce atingere prestigiului profesional al colegilor sau prestigiului ANC.

Art. 10 Personalul ANC are, de asemenea, responsabilitatea față de promovarea valorilor etice incluse în acest cod și asupra promovării și menținerii unei culturi organizaționale bazate pe aceste valori.

Art. 11 Respectul față de ordinea constituțională și stat

Personalul ANC trebuie să-și exercite atribuțiile cu maximă responsabilitate având în vedere că, prin natura lor, aceste atribuții trebuie să consolideze ordinea constituțională și autoritatea statului. Orice acțiune și atitudine contrară acestui spirit descalifică persoanele pentru a deține aceste atribuții și funcții.

CAPITOLUL 4

PROFESIONALISMUL

Art. 12 Personalul și colaboratorii ANC sunt responsabili și răspunzători din punct de vedere profesional pentru modul în care își desfășoară atribuțiile de serviciu și le revine sarcina de a se asigura că respectă principiile de legalitate, eficiență și eficacitate în îndeplinirea lor.

Art. 13 Personalul ANC trebuie să fie informat și să cunoască legislația din domeniul atribuțiilor pe care le exercită, să se informeze și să solicite informații despre cele mai bune practici în domeniul în care își exercită atribuțiile.

Art. 14 Atunci când conducerea instituției ori un terț (persoană fizică sau juridică) solicită servicii care exced atribuțiilor de serviciu și competențelor personalului și/sau colaboratorilor ANC, personalul contractual al instituției are obligația de a le face cunoscută

limitarea profesională.

Art. 15 Personalul de conducere al ANC are obligația de a se asigura că personalul contractual și/sau colaboratorii instituției aflați în subordine au competențele, condițiile și resursele necesare unei bune îndepliniri a sarcinilor de serviciu, că sunt protejați în fața unor abuzuri la nivel instituțional și că respectă prevederile prezentului *Cod de etică și conduită profesională*, în conformitate cu legislația în vigoare și cu principiile managementului responsabil.

Art. 16 Personalul și colaboratorii ANC sunt datori să respecte atât prevederile prezentului Cod de etică și conduită profesională, alături de toate celelalte norme, politici și proceduri instituționale, cât și prevederile legale și profesionale aplicabile domeniului în care își exercită atribuțiile de serviciu.

Art. 17 (1) Libertatea de exprimare și dreptul la imagine proprie sunt garantate prin Constituție, iar angajații și colaboratorii ANC au obligația de a se asigura că opiniile proprii exprimate în public sau în privat nu aduc atingere imaginii ANC precum și demnității și reputației unei persoane, indiferent de statutul acesteia. Aceste prevederi nu se referă la situațiile de avertizor de integritate.

(2) Personalul ANC are garantată libertatea de exprimare și dreptul la opinie în formularea unei poziții profesionale, însă, exprimarea unui punct de vedere în numele instituției sau despre activitatea acesteia, în scris sau verbal, fără existența unui mandat în acest sens sau în contradicție totală cu politica instituției din acel domeniu, nu reprezintă o situație de exercitare a libertății de exprimare. Personalul trebuie să se asigure că atunci când exprimă un punct de vedere al instituției sau când este invitat în calitate de reprezentat al instituției, exprimă acele puncte de vedere asupra cărora, în cadrul ANC, s-a decis sau s-a întituit un acord.

Art. 18 Atunci când se solicită puncte de vedere sau opinii avizate, personalul sau colaboratorii ANC trebuie să formuleze aceste opinii exclusiv pe baza principiilor profesionale și pe cele ale garantării unui act administrativ obiectiv, fără a fi influențat de convingerile personale sau interesele grupurilor din care face parte.

Art. 19 În timpul deplasărilor interne și/sau externe, personalul și colaboratorii ANC au obligația de a avea o conduită corespunzătoare regulilor de protocol și diplomație aplicabile, intrând în responsabilitatea lor a cunoaște și a respecta tradițiile, obiceiurile și

legile țării sau comunității gazdă.

CAPITOLUL 5 INTEGRITATEA

Art. 20 În relația cu publicul, cu colegii din instituție sau din cadrul altor organizații sau sfere profesionale, precum și cu superiorii ierarhici, personalul și colaboratorii ANC trebuie să adopte o atitudine bazată pe respect - o atitudine imparțială, nediscriminatorie, deschisă și diligentă.

Art. 21 Conflictele de interese

(1) Personalul și colaboratorii ANC au datoria legală, morală și profesională de a se asigura că în timpul exercitării activității nu se află în conflict de interese sau într-o situație de incompatibilitate, așa cum sunt definite acestea în legislația în vigoare.

(2) În cazul în care intervine o situație de conflict de interese sau incompatibilitate, personalul și colaboratorii ANC trebuie să sesizeze superiorii ierarhici, în scris, în maximum 5 zile lucrătoare de la apariția situației de conflict de interese sau stării de incompatibilitate. În astfel de situații, conducerea ANC are obligația de a se asigura, prin măsuri instituționale, că a fost evitat conflictul de interese sau incompatibilitatea declarate, fără a aduce atingere demnității persoanei și drepturilor profesionale și contractuale ale celui care face obiectul conflictului de interese, respectiv incompatibilității sesizate.

Art. 22 Cadourile, atențiile și materialele cu caracter promoțional

Personalului instituției îi este interzis să solicite și să primească cadouri, servicii, favoruri, invitații sau orice alt avantaj, indiferent de natura și contextul acordării lor.

Art. 23 Avertizarea de integritate

(1) Angajații și colaboratorii ANC au obligația morală și profesională, suplimentar celei legale, de a sesiza orice abatere de la procedurile, normele, politicile interne ale instituției, precum și de la lege, de care iau cunoștință.

(2) În baza Legii nr. 571/2004 privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnaleză încălcări ale legii și în spiritul acestui Cod de etică și

conduită profesională, se prezumă că avertizarea de integritate se bazează pe buna credință a avertizorului.

Art. 24 Neutralitatea politico și participarea la activități politice

Personalul și colaboratorii ANC au obligația de a se asigura că prin prezența lor într-un anumit context politic, prin opiniile publice pe care le exprimă și prin activitatea pe care o desfășoară nu se află într-o situație de conflict de interese, real sau aparent, cu obligațiile legale, morale și profesionale pe care le au în calitate lor de membri sau reprezentanți ai instituției.

Art. 25 Personalului contractual din cadrul ANC îi este interzis ca pe durata contractului individual de muncă să participe la activități cu scopuri electorale, la activități de colectare de fonduri pentru partide politice, pentru organizații asimilate cu partidele politice sau cărora li se aplică același regim juridic ca și partidelor politice, pentru fundații/ asociații care funcționează pe lângă partide politice sau au orientări politice clar exprimate, ori pentru candidați independenți, precum și să facă recomandări persoanelor fizice sau juridice privind oferirea de donații/sponsorizări de orice natură în favoarea entităților menționate anterior.

CAPITOLUL 6 TRANSPARENȚA

Art. 26 Accesul liber la informațiile de interes public

În conformitate cu legislația în vigoare, activitatea ANC trebuie să fie transparentă și accesibilă cetățeanului, garantând o bună comunicare cu cetățenii, cu societatea civilă și cu piața muncii.

Art. 27 Personalul ANC, potrivit atribuțiilor ce îi revin îi conform legislației privind accesul la informații de interes public, este obligat:

- a) să asigure informarea activă, corectă și la timp a cetățenilor asupra chestiunilor de interes public;
- b) să asigure accesul liber la informațiile de interes public, în condițiile legii;
- c) să respecte termenele prevăzute de lege privind furnizarea informațiilor.

Art. 28 Protecția datelor și a informațiilor

Personalul ANC este obligat să respecte limitările impuse de lege privind accesul la informații, în scopul protejării informațiilor confidențiale, a secretului de stat sau de serviciu, a protejării vieții private a persoanelor și a securității naționale.

Art. 29 Personalul și colaboratorii ANC au obligația să păstreze, în condițiile legii, confidențialitatea deplină a datelor și informațiilor pe care le dețin sau la care au acces pe perioada desfășurării activității și să nu le utilizeze abuziv sau în folos personal, sau să le facă cunoscute unui terț, inclusiv după încetarea activității care le conferă acces la aceste informații.

Art. 30 Culegerea, stocarea și utilizarea datelor cu caracter personal de către personalul și colaboratorii ANC se realizează în condițiile legii și vor fi limitate strict la ceea ce este necesar pentru îndeplinirea obiectivelor asumate de către instituție.

CAPITOLUL 7**DISPOZIȚII FINALE**

Art. 31 (1) Prezentul Cod de etică și conduită profesională completează Regulamentul intern al ANC și contractele pe care personalul și colaboratorii le au cu instituția.

(2) Codul de etică și conduită profesională intră în vigoare la data aprobării acestuia prin decizie a președintelui ANC.

(3) La angajare și/sau transfer, precum și la începutul contractului de colaborare, personalului și/sau colaboratorilor ANC li se va aduce la cunoștință prevederile prezentului Cod de etică și conduită profesională.